

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **M. H.**, narozený dne x
státní příslušností x
t.č. neznámého pobytu

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2024 č. j. KRPA-30040-10/ČJ-2024-000022-ZZC

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 22. 1. 2024 č. j. KRPA-30040-10/ČJ-2024-000022-ZZC se zrušuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2024 č. j. KRPA-30040-10/ČJ-2024-000022-ZZC, kterým byl podle ust. § 129 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem předání podle použitelného právního předpisu Evropské unie (nařízení Rady Evropského společenství č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti

v některém z členských států; dále též „dublinkské nařízení“). Doba zajištění byla podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců stanovena na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

2. Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí je nezákonné a nepřezkoumatelné, neboť žalovaný vycházel z nesprávně a nedostatečně zjištěného skutkového stavu a své rozhodnutí zdůvodnil pouze obecnými úvahami bez toho, aby se blíže zabýval proporcionalitou omezení svobody žalobce a řádně vysvětlil, proč přistoupil k zajištění žalobce. Napadené rozhodnutí považoval za šablonovité, což dle jeho názoru svědčí o tom, že se žalovaný dostatečným způsobem nezabýval konkrétní situací žalobce.
3. Shledával amorálním způsob, jakým žalovaný dosáhl jeho zajištění a rovněž jej měl za rozporný se základními zásadami činnosti správních orgánů. Žalobci byla v den propuštění ze zařízení pro zajištění cizinců stanovena lhůta 7 dnů k vycestování z území České republiky. Toto rozhodnutí však bylo doručeno JUDr. Matěji Šedivému, který žalobce dříve zastupoval, avšak v době vydání rozhodnutí o povinnosti vycestovat již žádné právní služby žalobci neposkytoval. Dříve, než se žalobce o odmítnutí odvolání dozvěděl, tak byl kontaktován žalovaným s tím, že je v souvislosti s jeho pobytovou otázkou vše v pořádku a že žalobci již nic nehrozí. Žalobce se tak vydal na odbor cizinecké policie, kde očekával pomoc, ale byl omezen na osobní svobodě a odloučen od přítelkyně a následně bylo přistoupeno k jeho zajištění. Měl za to, že žalovaný ho lstí vylákal a záměrně uvedl nepravdivé informace s cílem zmást žalobce a uvést jej v omyl, který následně využil ve svůj prospěch.
4. Žalobce rovněž nesouhlasil, že zajištění je v jeho případě přiměřené. V lednu roku 2022 přicestoval do České republiky, kde se seznámil se svou přítelkyní, která je českou občankou. Za dobu pobytu na území se jejich vztah prohloubil natolik, že plánují uzavření manželství. Žalobce žil s partnerkou ve společné domácnosti, ve společně pronajatém bytě. Měl za to, že zajištění představuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého života, neboť mu není umožněno se stýkat s partnerkou. Konstatoval, že účelu zajištění mohlo být dosaženo využitím některého ze zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců.
5. Žalobce uváděl, že má problémy psychického a fyzického rázu, jeho zdravotní potíže činí pobyt v zařízení pro zajištění cizinců trýznivým a nesnesitelným. Žalobce trpí diabetem a je závislý na aplikování inzulinu, v době prvního zajištění byl hospitalizován v žatecké nemocnici, v průběhu druhého zajištění byl hospitalizován ve Fakultní nemocnici Plzeň. Sdělil, že strava v zařízení je nevyhovující vzhledem k jeho nemoci a zároveň kvůli prostředí v zařízení trpí úzkostmi a nezvladatelným stresem.
6. Měl za to, že odůvodnění žalovaného rozhodnutí v části věnující se nevyužití zvláštních opatření trpí vadami. Rozsah odůvodnění považoval za nedostatečný a argumentaci žalovaného k nevyužití zvláštního opatření dle ust. § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců považoval za absurdní.
7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě sdělil, k žalobcem uvedenému špatnému zdravotnímu stavu, že v zařízení je žalobci poskytnuta základní zdravotní péče. Jak je uvedeno v doložené propouštěcí zprávě, žalobce v zařízení nedodrží dietní režim. Po propuštění z Nemocnice Žatec, o.p.s. jsou jeho glykemické hodnoty zcela uspokojivé. Ze strany ošetřujícího lékaře nebylo v propouštěcí zprávě doporučeno ukončení zajištění na základě špatného zdravotního stavu žalobce. Měl za to, že k užití mírnějších opatření se jasně a dostatečně vyjádřil na straně 5 až 7 napadeného rozhodnutí. Dále reagoval na všechny žalobní námitky a současně uvedl,

že dne 1. 2. 2024 došlo k předání žalobce leteckou cestou do Německa. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

8. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
9. Soud o věci samé rozhodl bez jednání v souladu s ust. § 172 odst. 5 větou druhou zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce v zákonem stanovené lhůtě nenavrhl nařízení jednání a soud neshledal nezbytným nařízení jednání o věci samé.
10. Ve správním spise se pro daný případ nalézají tyto podstatné dokumenty: úřední záznam č. j. KRPA-30040-1/ČJ-2024-000022-ZZC ze dne 22. 1. 2024, protokol o podání vysvětlení č. j. KRPA-30040-9/ČJ-2024-000022-ZZC ze dne 22. 1. 2024, rozhodnutí o zajištění žalobce č. j. KRPA-30040-10/ČJ-2024-000022-ZZC ze dne 22. 1. 2024.
11. Soud ze správního spisu zjistil, že dne 22. 1. 2024 v 16:00 hod. se žalobce dobrovolně dostavil vyřešit svou pobytovou situaci. Žalobce následně předložil cestovní pas č. 169479490, dle kterého byl ztotožněn. Provedenou lustrací bylo zjištěno, že žalobci byl dne 20. 12. 2023 vystaven výjezdní příkaz č. GA0349243 platný do 26. 12. 2023 a v době kontroly pobývá na území neoprávněně. Žalobce byl proto následně zajištěn. Správní orgán shledal, že v případě žalobce jsou splněny veškeré podmínky zajištění dle ust. § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a na základě žalobou napadeného rozhodnutí zajistil žalobce na dobu 30 dnů.
12. Žalobce při podání vysvětlení dne 22. 1. 2024 konstatoval, že bydlí v Kralupech nad Vltavou, ale přesnou adresu neznal, rovněž neznal své telefonní číslo. Uvedl, že z Alžírka cestoval do Itálie v roce 2020. Po krátkém pobytu v Itálii vycestoval do Francie, kde žil 2,5 roku nelegálně a pracoval jako kurýr. Ve Francii byl žalobce zadržen policií a po propuštění vycestoval do Německa, kde požádal o azyl. Po čtyřměsíčním pobytu v Německu vycestoval na konci roku 2022 do České republiky. Dále uvedl, že přijel jako turista, chtěl si na území České republiky odpočinout. V březnu 2023 se na území seznámil se svojí přítelkyní, a proto zde zůstal. V České republice brigádně pracuje. K dotazu, proč se na policii dostavil až dne 22. 1. 2024 sdělil, že přítelkyně volala na policii a ta jí sdělila, že má žalobce přijít, aby se mu zlegalizoval pobyt. Uvedl, že v České republice nemá žádný majetek, pouze osobní věci. Žalobce se léčí s cukrovkou, na kterou užívá pravidelně léky. V České republice má přítelkyni, kterou označil jménem a datem narození. V závěru uvedl, že nevycestuje z území a zůstane s přítelkyní.
13. Soud posoudil předmětnou věc následovně:
14. Podle ust. § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i prováděného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.*
15. Podle ust. § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců *policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na*

území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo sousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.

16. Podle ust. § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*
17. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012-40, před zajištěním cizince za účelem jeho předání podle ust. § 129 zákona o pobytu cizinců, je správní orgán povinen zvážit využití mírnějšího opatření, konkrétně zvláštních opatření za účelem vycestování dle ust. § 123b a § 123c citovaného zákona, a tuto úvahu promítnout do odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince.
18. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51, aby mohl správní orgán možnost aplikace zvláštních opatření svědomitým způsobem posoudit, musí v tomto směru zjistit relevantní skutkové okolnosti případu a učinit je obsahem spisového materiálu. Zpravidla tak bude vhodné např. prostřednictvím vysvětlení (ust. § 137 správního řádu) zjistit, zda se cizinec zdržuje na určité adrese a je ochoten pravidelně se policii hlásit [ust. § 123b odst. 1 písm. a) zákona], případně zda disponuje finančními prostředky ke složení finanční záruky podle ust. § 123c zákona o pobytu cizinců. O možnosti využití zvláštních opatření by měl být cizinec informován.
19. Z protokolu o podání vysvětlení ze dne 22. 1. 2024 je zjevné, že otázky kladené žalobci nesměřovaly k objasnění skutečností relevantních pro zvážení alternativ a v tomto směru nebyl dostatečně zjištěný skutkový stav. Dotazy správního orgánu vůbec nesměřovaly k možnostem uložení alternativ. Žalobce byl pouze obecně dotázán na své majetkové poměry, uvedl, že žádný majetek v České republice nevlastní, dále však uvedl, že disponuje finančními prostředky na další pobyt i vycestování. V rozporu s odůvodněním napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalobce disponuje finančními prostředky, nebyl však dotazován, zda v míře potřebné pro složení kaucí. Žalovaný pak v rozporu se spisem v odůvodnění rozhodnutí uvádí, že složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se právním vyhoštěním není ze strany žalobce možné, žádná částka správnímu orgánu nebyla nabídnuta, ani nebylo prokázáno, že se na území nachází osoba, která by byla schopna za žalobce složit finanční jistinu. Pokud žalobce výslovně uvedl, že na území České republiky má dlouhodobý vztah s českou občankou, se kterou sdílí společnou domácnost, bylo by adekvátní informovat cizince též o možnosti složení záruky touto osobou.
20. Rovněž odůvodnění přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života žalobce považuje soud za zcela nedostatečné a rovněž nepřezkoumatelné. Žalovaný sice řádně vyjmenovává kritéria, která je zapotřebí hodnotit vzhledem k zásahu do rodinného a soukromého života, avšak tato kritéria nikterak neaplikuje na případ žalobce a bez bližšího

hodnocení a odůvodnění na str. 5 napadeného rozhodnutí uzavírá, že vydáním rozhodnutí dojde k přiměřenému zásahu, což má vyplývat i z vyjádření žalobce. Takový postup je však nepřezkoumatelný a závěr žalovaného je v rozporu se spisovým materiálem, neboť žalobce při podání vysvětlení uvedl, že jeho vycestování by bylo nepřiměřeným zásahem do rodinného a soukromého života jak jeho, tak jeho přítelkyně.

21. Vzhledem k tomu, že zajištění představuje zcela mimořádný institut, neboť pro cizince znamená omezení, nebo (v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění) dokonce zbavení jeho osobní svobody, je nutné klást zvýšené požadavky na preciznost a přesvědčivost odůvodnění. V projednávaném případě nebyly zjištěny rozhodné skutečnosti pro zvážení uložení alternativ k zajištění, odůvodnění alternativ je pak nepřezkoumatelné a v rozporu s obsahem spisu.
22. Vzhledem k tomu, že se věc nevrací žalovanému se závazným právním názorem, soud toliko nad rámec těchto důvodů pro zrušení napadeného rozhodnutí dodává, že pokud jde o námitky směřující do negativního vlivu zajištění žalobce na jeho zdravotní stav, tyto námitky důvodné nejsou. Žalobce je diabetik, ze zprávy z Fakultní nemocnice Bulovka ze dne 17. 11. 2023 lze uzavřít, že žalobce byl s ohledem na svůj zdravotní stav schopen převozu do zařízení pro zajištění cizinců a odmítá aplikovat inzulin. V lékařské zprávě ze dne 24. 11. 2023, která je též součástí správní spisu (jde o stejnou zprávu, kterou předložil žalobce soudu), je pak zřejmé, že žalobce byl dovezen do Nemocnice Žatec, o.p.s. dne 24. 11. 2023 pro kolísavé hodnoty glykémie. Z této zprávy plyne, že žalobce nedodržuje dietní režim, pobytu v zařízení pro zajištění cizinců vzdoruje hladovkou. Během hospitalizace dominují psychické potíže, úzkost, stres a zhoršená spolupráce, doporučeno psychiatrické konzilium.
23. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50 uvedl: „*Evropský soud pro lidská práva obecně zastává stanovisko, že detence sama o sobě neznamená porušení čl. 3 Úmluvy, státy jsou však povinny zajistit, že způsob zajištění nevystavuje dotčenou osobu úzkosti nebo strádání v intenzitě překračující to, co je vyplývá ze samé podstaty detence. Vždy je třeba vzít v úvahu kumulativní vliv podmínek a délky detence (viz například rozsudek ze dne 6. března 2001 ve věci Dougoz proti Řecku, stížnost č. 40907/98). Článek 3 Úmluvy obecně nepožaduje propustit osobu ze zajištění ze zdravotních důvodů, ukládá však státům povinnost státům chránit fyzickou i psychickou integritu osoby zbavené svobody, což zahrnuje i poskytování potřebné zdravotní péče (rozsudek ze dne 28. ledna 1994 ve věci Hurtado proti Švýcarsku a ze dne 18. prosince 2007 ve věci Dybeku proti Albánii, stížnost č. 41153/06). V případě detence nemocných osob je třeba posuzovat (a) zdravotní stav osoby, (b) zda je jí poskytována odpovídající zdravotní péče a (c) vhodnost pokračování detence s ohledem na zdravotní stav osoby (kromě posledně citovaného rozsudku Dybeku viz též například rozsudek ze dne 28. března 2006 ve věci Melnik proti Ukrajině, stížnost č. 72286/01). V extrémních případech pak může porušení čl. 3 Úmluvy vyvolat samotná detence, a to tehdy, není-li zdravotní stav osoby slučitelný se zbavením osobní svobody (rozsudek ze dne 10. listopadu 2005 ve věci Gürbüz proti Turecku, stížnost č. 26050/04).*“
24. Vzhledem k popsáním okolnostem je zjevné, že není pravdivé žalobní tvrzení, že žalobci je poskytována zcela nevyhovující strava (toto tvrzení ostatně žalobce nijak nespecifikoval, v čem je strava nevhodná), v zařízení má přístup jak ke stravě pro diabetiky, tak k potřebným lékům. Žalobce v žalobě uvádí, že trpí úzkostmi a stresem, k odstranění těchto potíží mu však byla předepsána adekvátní medikace. Lze tak shrnout, že žalobce je v zařízení pro zajištění cizinců po krátkou dobu, je mu dostupná adekvátní zdravotní péče i strava vhodná pro diabetiky, z aktuálních lékařských zpráv nelze dovodit zdravotní stav žalobce, který by

jeho zajištění vylučoval. Skutečnost, že žalobce odmítá dodržovat lékaři doporučený režim a medikaci není samo o sobě důvodem pro propuštění ze zajištění.

25. Pokud žalobce namítal postup správních orgánů, kterým došlo k jeho zajištění, tak ten není součástí soudního přezkumu v řízení podle ust. § 65 s. ř. s. a následujících, nadto zůstal pouze v rovině tvrzení a žalobce jej nikterak neprokázal, proto se jím soud v daném řízení více nezabýval.
26. Obecné odkazy na porušení jednotlivých zákonných ustanovení (ust. § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, čl. 8 Listiny základních práv a svobod, čl. 5 Evropské úmluvy o lidských právech) nejsou žalobním bodem, a soud se proto těmito námitkami samostatně nezabýval.
27. Soud závěrem poukazuje na to, že předchozí rozhodnutí o zajištění žalobce bylo rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 19 A 41/2023-42 ze dne 19. 12. 2023 zrušeno z téměř identických důvodů, jako je tomu v posuzované věci. V předmětném případě, žalovaný správní orgán však vady, kterých se již dříve dopustil, zachoval.
28. Na základě výše uvedených okolností nezbylo soudu než zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a zároveň proto, že skutkový stav popsáný v rozhodnutí je v rozporu se spisem [ust. § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s.]. Soud současně se zrušením rozhodnutí nevyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, neboť po zrušení rozhodnutí o zajištění žalobce je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle ust. § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení. Je-li tedy rozhodnutí zrušeno, neznamená to, že se věc vrací správnímu orgánu k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (ust. § 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci znamená ukončení řízení před správním orgánem (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, a ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46).
29. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl ve věci úspěšný, avšak žádné prokazatelné náklady řízení mu nevznikly a ani žádné neúčtoval. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení tak nemá. Z uvedených důvodů soud ve druhém výroku žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 21. února 2024

JUDr. Marcela Rousková
samosoudkyně